

T.C. ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

**ÇALIŞMA HAYATI İSTATİSTİKLERİ
AYLIK E-BÜLTENİ**

ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

**Çalışma İstatistikleri Daire Başkanlığı
Aralık 2023**

ÇALIŞMA HAYATI İSTATİSTİKLERİ AYLIK E-BÜLTENİ

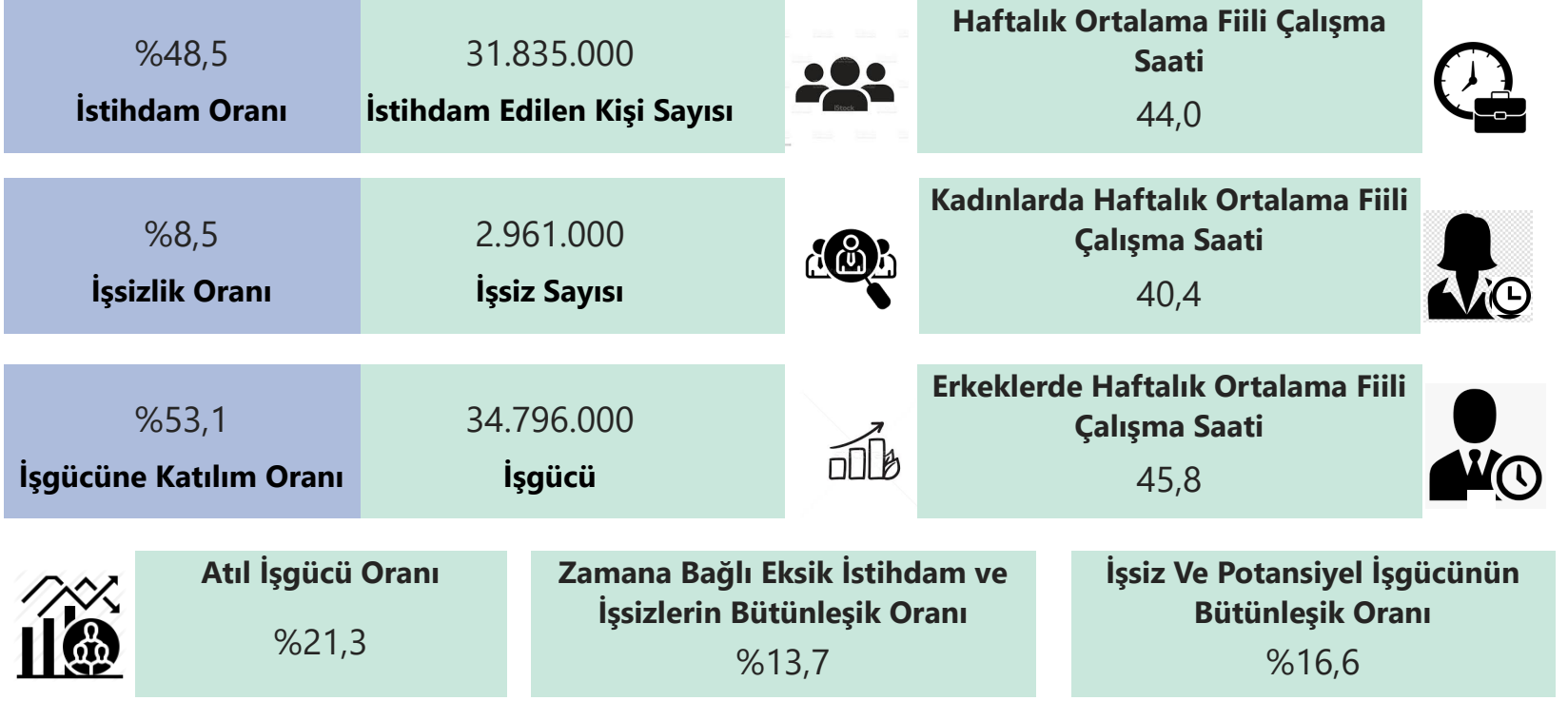
HAZIRLAYANLAR:

Neslihan SARIŞIK, Çalışma Uzmanı
Eda Selin BAŞDOĞAN, Çalışma Uzman Yardımcısı
Sibel ALKAN, Çalışma Uzman Yardımcısı
Gökhan AVCI, Çalışma Uzman Yardımcısı

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
Çalışma Genel Müdürlüğü / Çalışma İstatistikleri Daire Başkanlığı
Aralık 2023

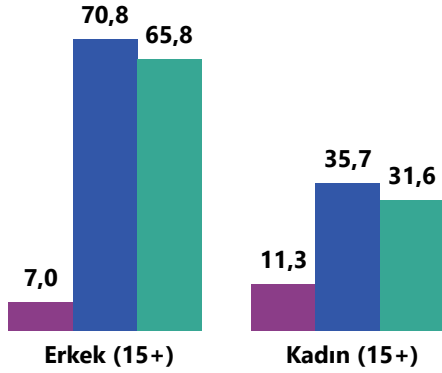

TEMEL İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ

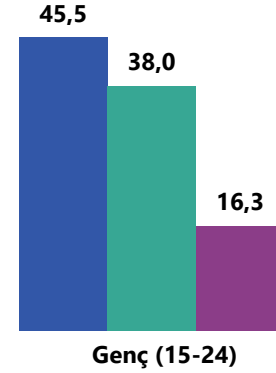
Cinsiyete Göre Temel İşgücü Göstergeleri

● İşsizlik Oranı (%) ● İşgücüne Katılım Oranı (%) ● İstihdam Oranı (%)

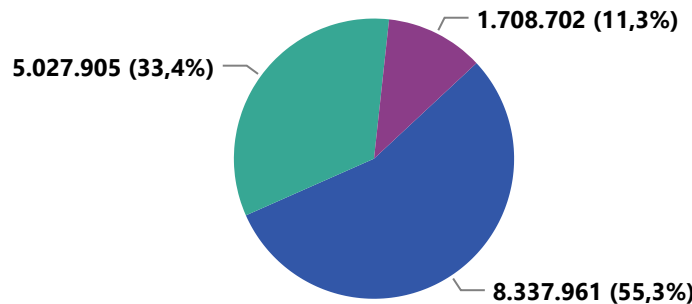

Genç İşgücü Göstergeleri (15-24 yaş)

● İşgücüne Katılım Oranı (%) ● İstihdam Oranı (%) ● İşsizlik Oranı (%)

Sektörlere Göre Ücretli Çalışanlar

● Ticaret ve hizmetler ● Sanayi ● İnşaat

ÇALIŞMA HAYATI İSTATİSTİKLERİ

ASGARİ ÜCRET

BRÜT ASGARİ ÜCRET

₺13.414,50

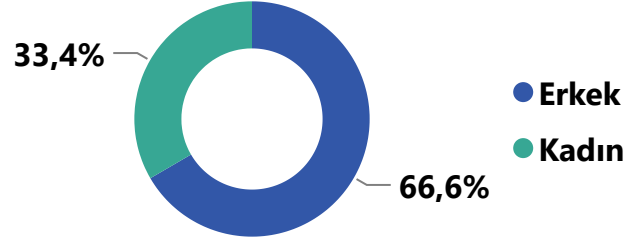
NET ASGARİ ÜCRET

₺11.402,32

İŞVERENE MALİYETİ

₺15.762,04

Cinsiyete Göre Zorunlu Sigortalı Oranı (%)

2002-2023 YILLARI ARASINDA

Brüt Asgari Ücret

Nominal Artış Oranı
%5.247,09

Reel Artış Oranı
%160,47

Net Asgari Ücret

Nominal Artış Oranı
%6.088,27

Reel Artış Oranı
%201,45

Zorunlu Sigortalı Sayısı

16.595.470

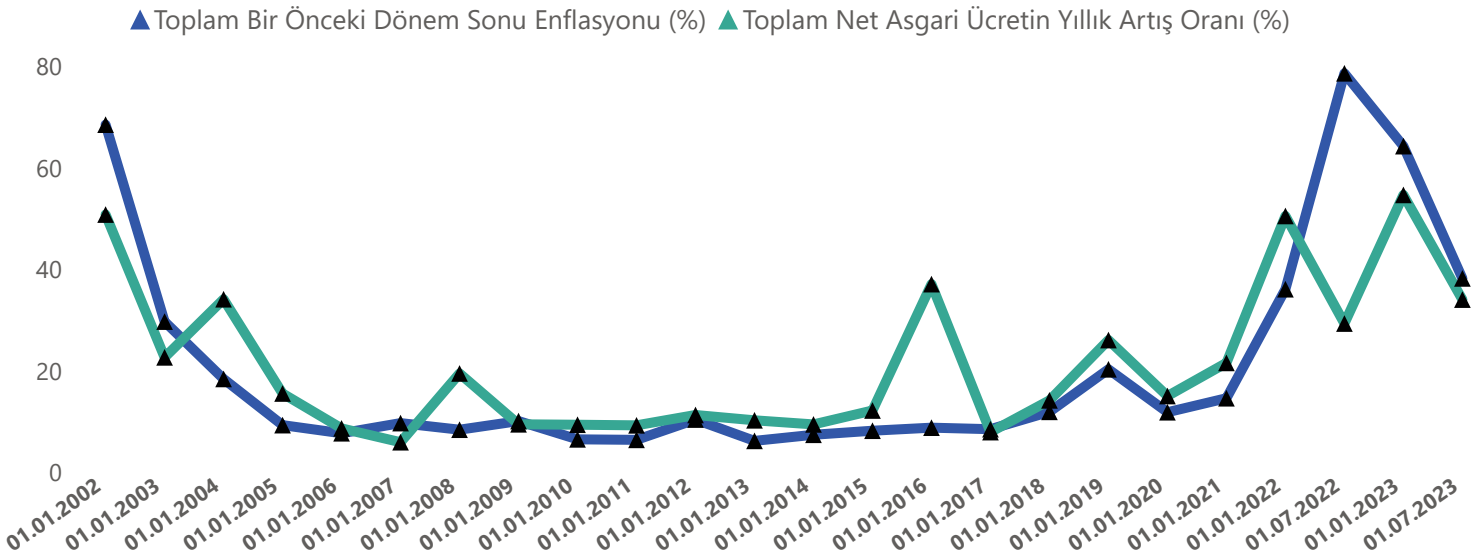
İşyeri Sayısı

2.161.669

KIDEM TAZMİNATI TAVANI

1 Temmuz 2023 - 31 Aralık 2023 dönemi için 23.489,83 TL.

Enflasyon ve Net Asgari Ücret Artış Oranı (%) (2002-2023)

KAYNAK: ÇSGB, TCMB, TÜİK

*TCMB Enflasyon Hesaplayıcısı ile asgari ücretin bugünkü değeri hesaplanırken 2002 Aralık-2023 Temmuz dönemi değerleri kullanılmıştır.

** 2023 Temmuz ayına kadar bir önceki yıl sonu enflasyonu kullanılmıştır.

SOSYAL GÜVENLİK KAPSAMI

25.567.150

Aktif Sigortalılar

15.751.917

Pasif Sigortalılar

34.052.982

Bağımlılar

457.392

Özel Sandıklar

Aktif Sigortalıların Dağılımı

Pasif Sigortalıların Dağılımı

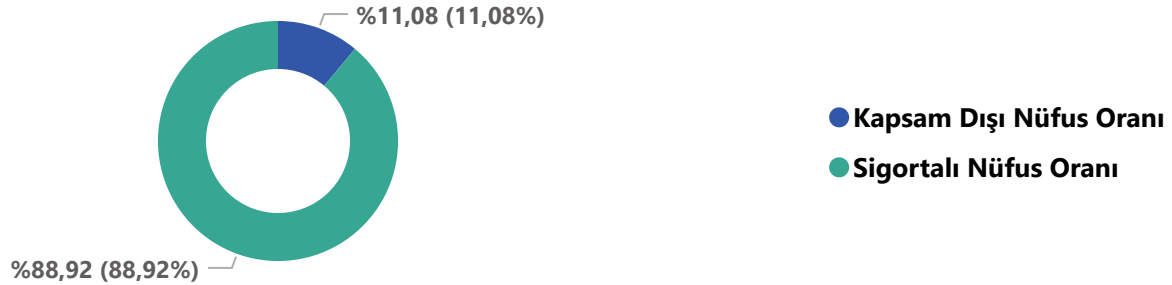
1,71

Aktif/Pasif Oranı

75.829.441

Sosyal Sigortalı Kapsamı

Kapsam Dışı Nüfus Oranı ve Sigortalı Nüfus Oranı

- Sosyal Sigorta Kapsamı, aktif sigortalı, pasif sigortalı, bağımlı ve özel sandıkların toplamından oluşmaktadır.
- Aktif/Pasif Oranı (1,71); bir emekliyi aktif olarak çalışan yaklaşık iki sigortalının finanse etmekte olduğunu göstermektedir. Bu oranın yüksek olması istenilmektedir.

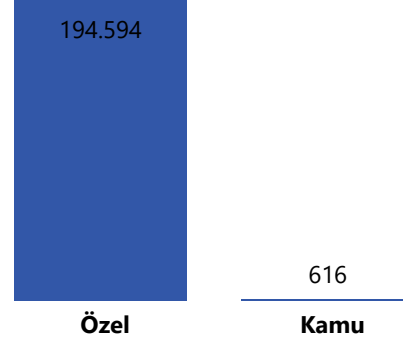

İŞKUR TEMEL GÖSTERGELERİ

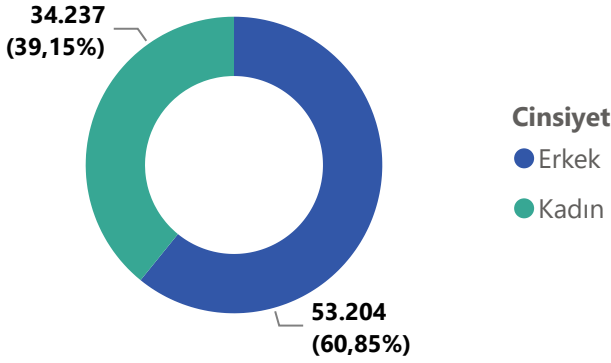
195.210

Açık iş

Sektöre Göre Açık İş

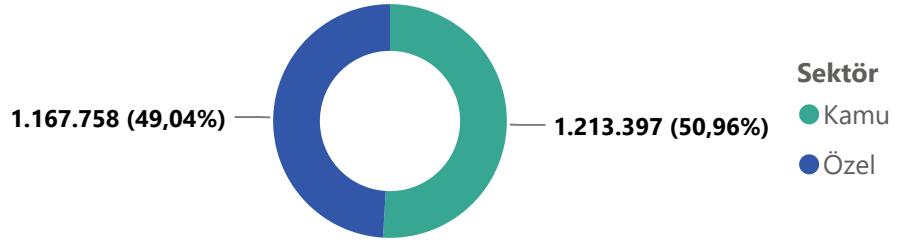
Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme

87.441

İşe Yerleştirme

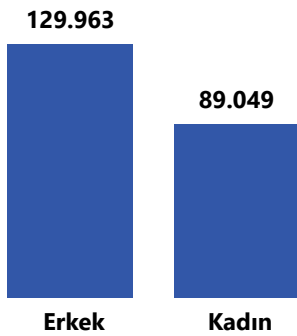
Sektörlere Göre Kayıtlı İşsiz

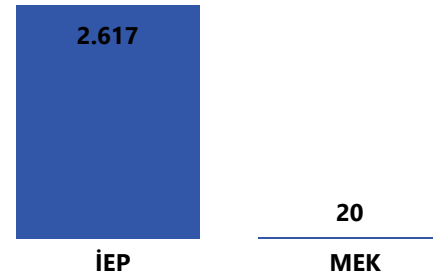
2.381.155

Kayıtlı işsiz

Cinsiyet Göre Bireysel Görüşme

Aktif İşgücü Programına göre Aktif İşgücü Programı Ayrımı

İŞÇİ SENDİKALARI I

İşçi Sayısı

16.413.359

Sendika Üyesi İşçi Sayısı

2.421.940

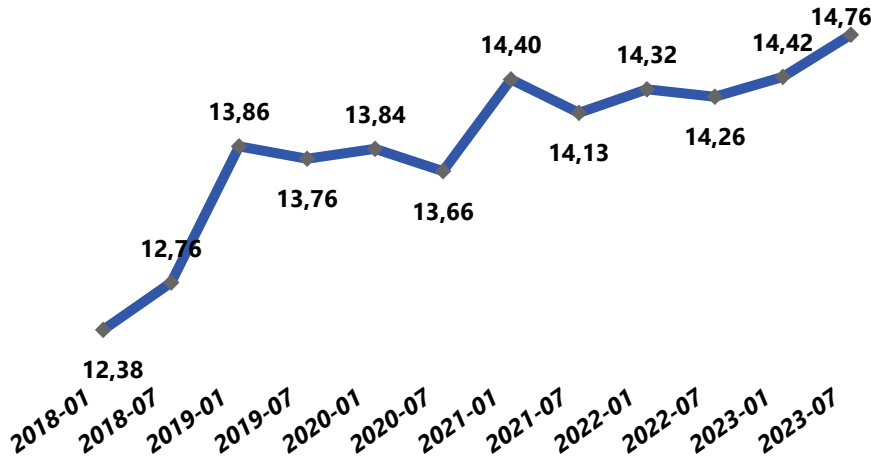
Barajı Geçen Sendika Sayısı

59

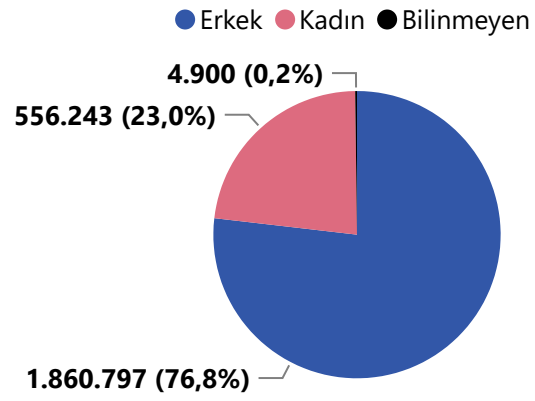
İşçi Sendikası Sayısı

227

İşçi Sendikalaşma Oranı (%)

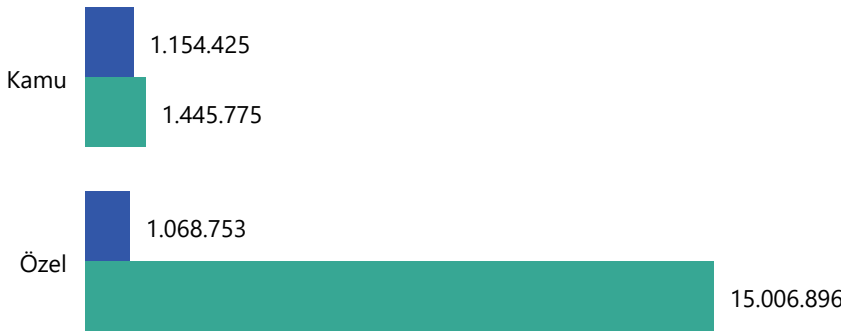

Cinsiyete Göre İşçi Sendika Üyelik Oranları (%)

Sektöre Göre Sendikalaşma Sayıları*

● Sendika Üyesi İşçi Sayısı ● İşçi Sayısı

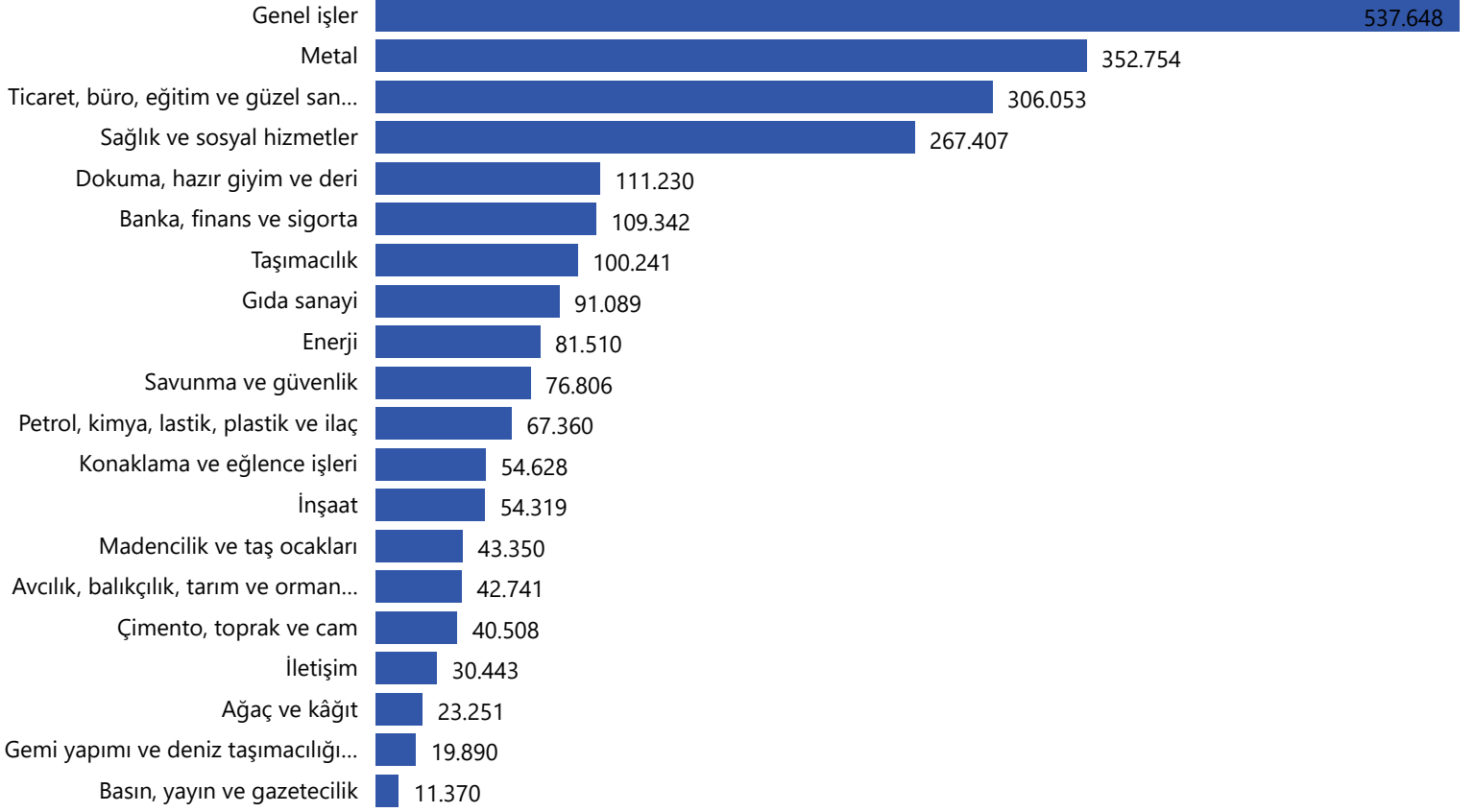
Kamu sektöründe çalışan işçilerin %79,85'i sendika üyesidir. Özel sektörde çalışan işçilerin ise %7,12'si sendika üyesidir.

*Sektörü bilinmeyen işçi sayısı 2, sendika üyesi işçi sayısı ise 198.762 kişidir.

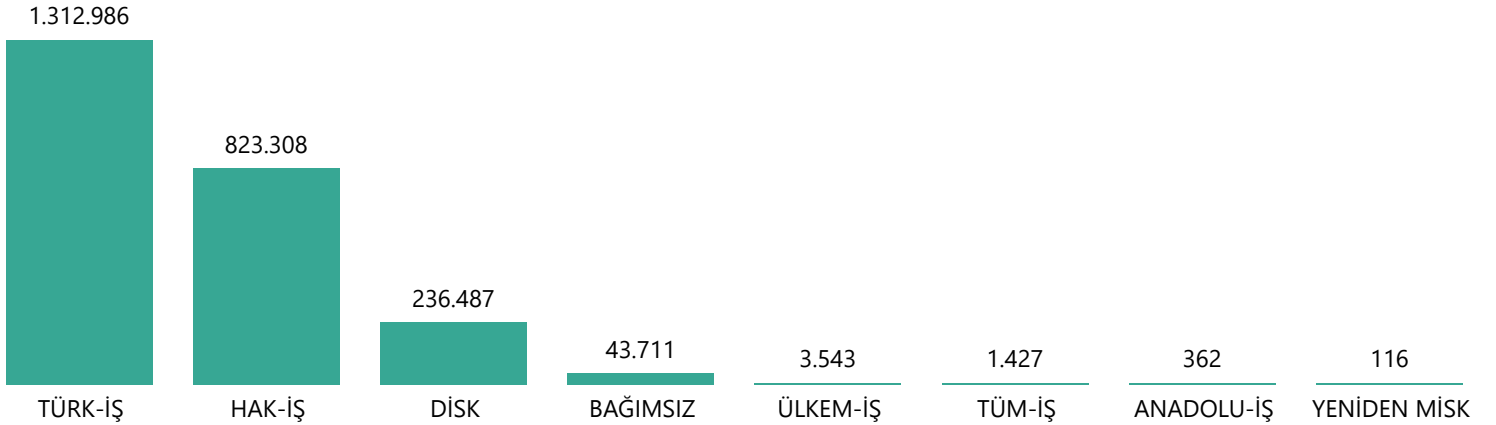
İŞÇİ SENDİKALARI II

İşkollarına Göre Üye Sayısı

2023 Temmuz İşçi Tebliğine göre, en çok sendika üye sayısı "Genel işler", "Metal" ve "Ticaret, büro, eğitim ve güzel sanatlar" işkollarında bulunmaktadır. En az üye sayısı ise "Basın, yayın ve gazetecilik" işkolunda bulunmaktadır.

Üye Sayılarına Göre Konfederasyon

2023 Temmuz İşçi Tebliğine göre, en çok sendika üye sayısına sahip olan konfederasyon, toplam üye sayısının yaklaşık % 54,2'sine sahip olan TÜRK-İŞ Konfederasyonudur.

KAMU GÖREVLİLERİ SENDİKALARI-I

Kamu Görevlileri Sayısı

2.858.424

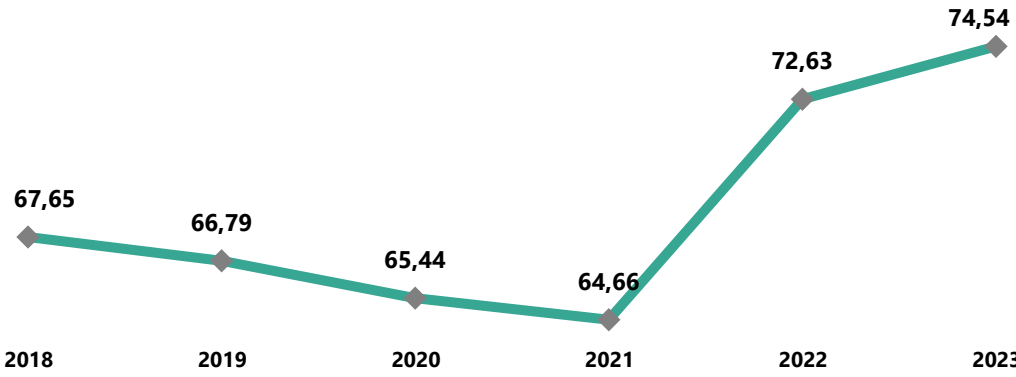
Sendika Üyesi Kamu
Görevlileri Sayısı

2.130.644

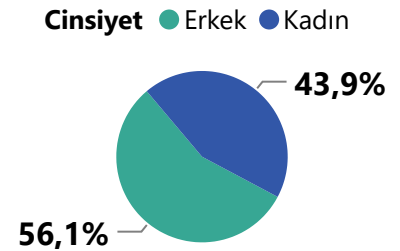
Kamu Görevlileri
Sendika Sayısı

245

Kamu Görevlileri Sendikalaşma Oranı (%)

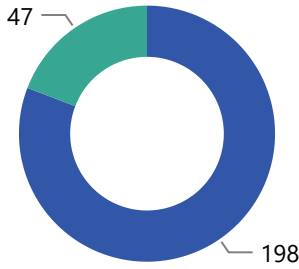

Cinsiyete Göre Kamu Görevlileri Sendika Üyelik Oranları (%)

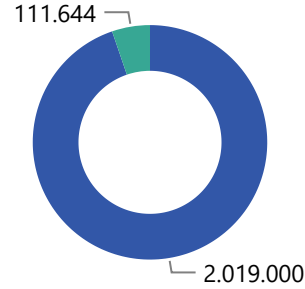
% 2 Baraj Durumuna Göre Sendika Sayısı

● % 2 Barajını Geçemeyen ● % 2 Barajını Geçen

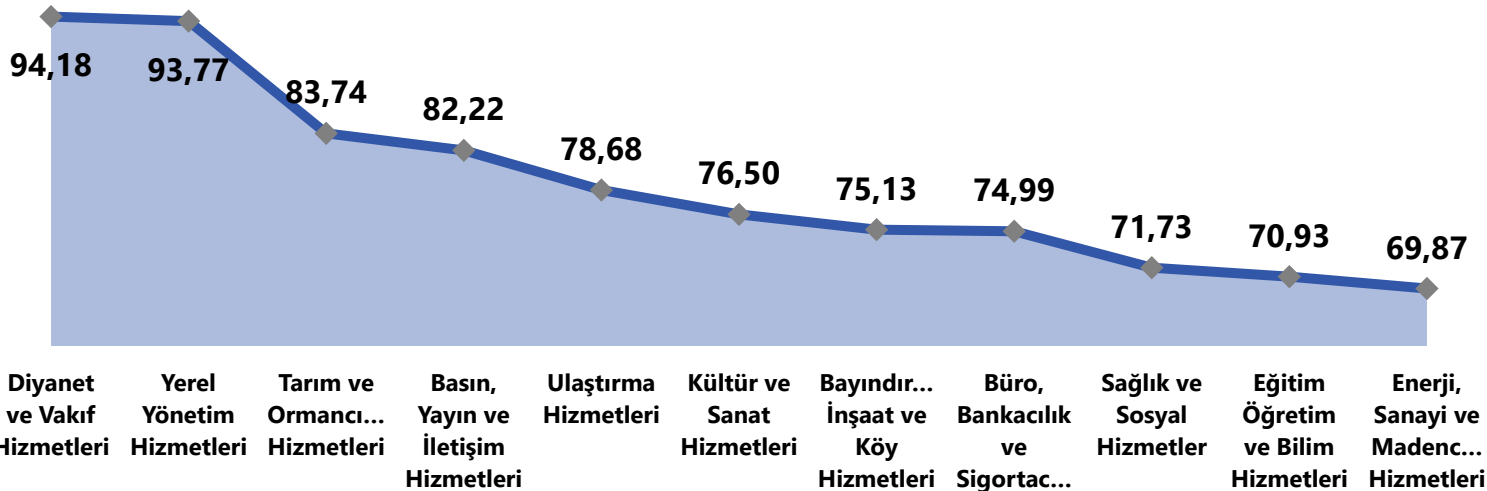

% 2 Baraj Durumuna Göre İkramiyeden Yararlanacak Kamu Görevlisi Sayısı

● Yararlanacak Kamu Görevlisi Sayısı ● Yararlanamayacak Kamu Görevlisi Sayısı

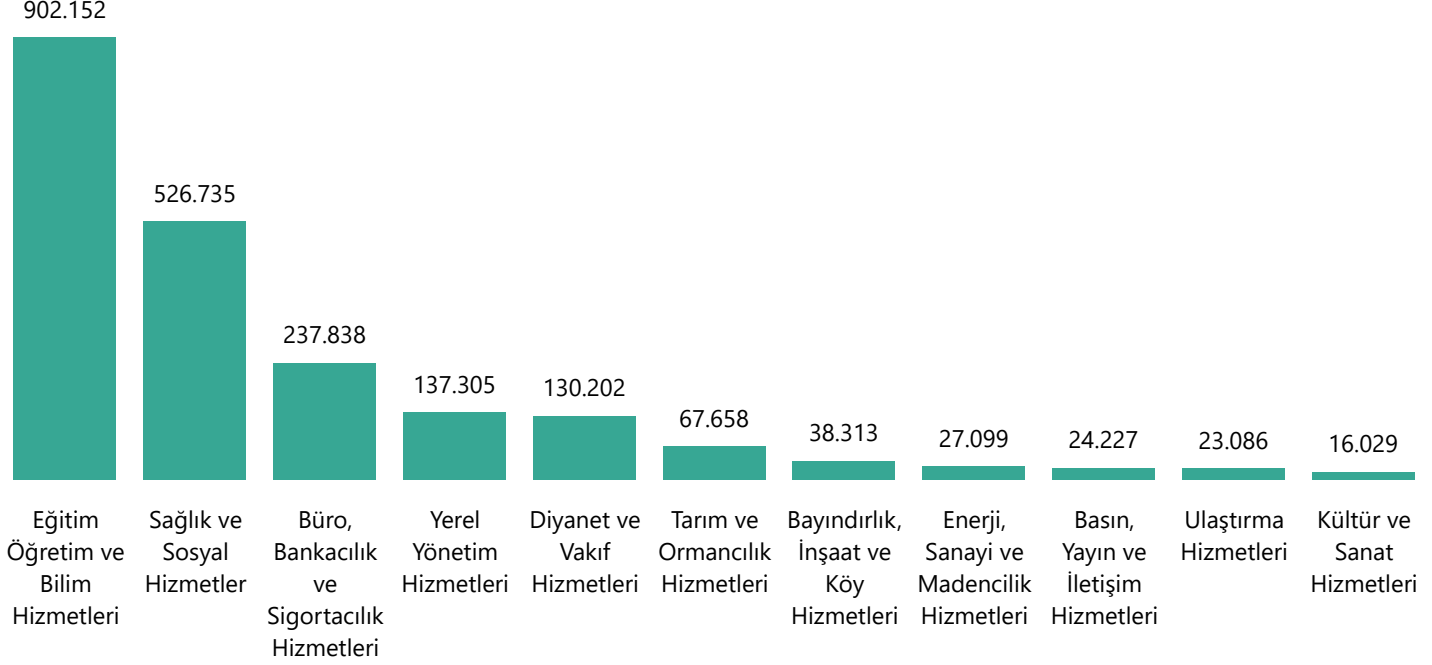
Hizmet Kollarına Göre Sendikalaşma Oranı(%)

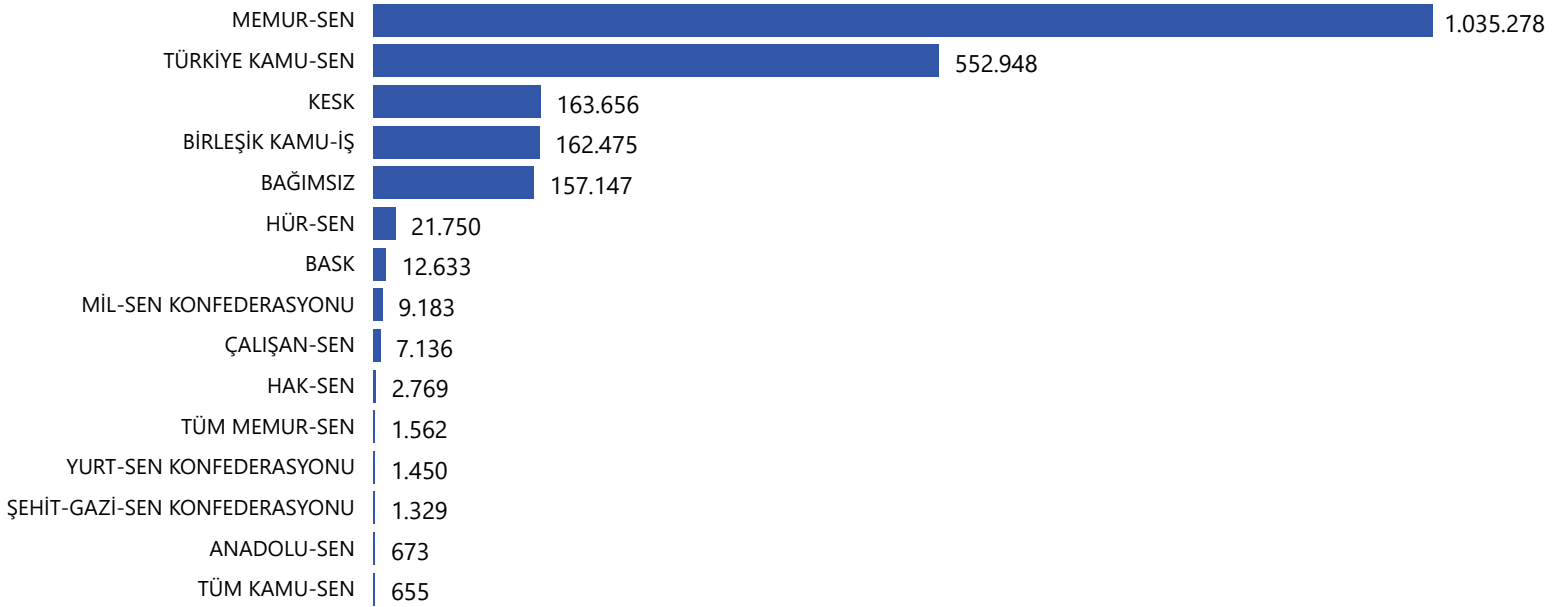
KAMU GÖREVLİLERİ SENDİKALARI-II

Hizmet Kollarına Göre Üye Sayıları

2023 Temmuz Kamu Tebliğine göre, en çok sendika üyesi kamu görevlisi sayısı, "Eğitim, öğretim ve bilim hizmetleri", "Sağlık ve sosyal hizmetleri" ve "Büro, bankacılık ve sigortacılık hizmetleri" kollarında bulunmaktadır.

Üye Sayılarına Göre Konfederasyonlar

2023 Temmuz Kamu Tebliğine göre, en çok sendika üye sayısına sahip olan konfederasyon, toplam üye sayısının yaklaşık % 48,6'sına sahip olan MEMUR-SEN Konfederasyonudur.

TİS SÜREÇLERİ-I

YETKİ

Yetki Tespit sayısı

285

Kasım, 2023

Yetki Tespit sayısı

3.420

2023

Yetki Belgesi Sayısı

295

Kasım, 2023

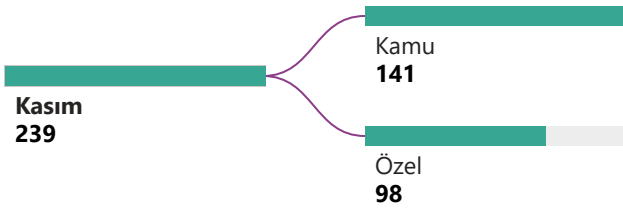

Yetki Belgesi Sayısı

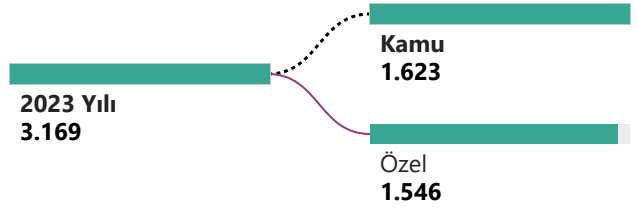
3.152

2023

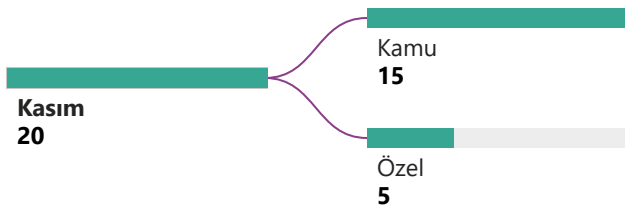
Sektöre Göre Olumlu Sonuçlanan Yetki Tespit Sayısı, Kasım 2023

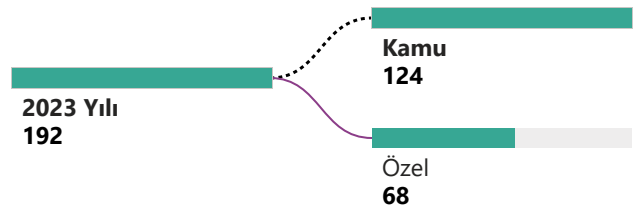
Sektöre Göre Olumlu Sonuçlanan Yetki Tespit Sayısı, 2023

Sektöre Göre Olumsuz Sonuçlanan Yetki Tespit Sayısı, Kasım 2023

Sektöre Göre Olumsuz Sonuçlanan Yetki Tespit Sayısı, 2023

2023 yılı Kasım ayında "Olumlu" sonuçlanan 25 Yetki Tespitinin sektörü bilinmemektedir.

2023 yılında "Olumlu" sonuçlanan 56 Yetki Tespitinin sektörü bilinmemektedir.

2023 yılı Kasım ayında "Olumsuz" sonuçlanan 1 Yetki Tespitinin sektörü bilinmemektedir.

2023 yılında "Olumsuz" sonuçlanan 3 Yetki Tespitinin sektörü bilinmemektedir.

KAYNAK: ÇSGB, En güncel idari kayıtlar 2023 yılı Kasım ayına aittir.

TİS SÜREÇLERİ-II

İMZALANAN TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ

Kasım, 2023

111
İmzalanan TİS Sayısı

44.844
İşçi Sayısı

991
İşyeri Sayısı

37.519
Üye Sayısı

2023

2.816
İmzalanan TİS Sayısı

1.231.883
İşçi Sayısı

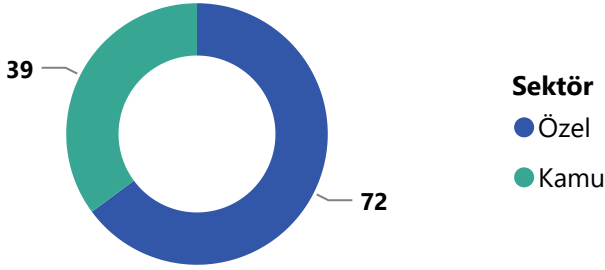

33.707
İşyeri Sayısı

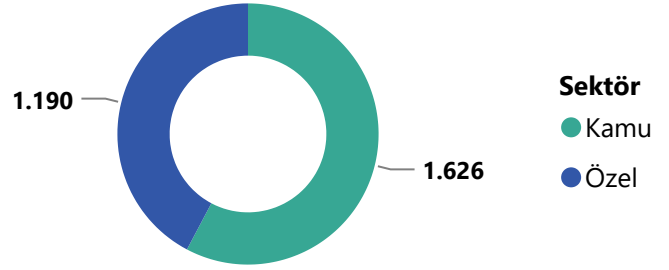

1.032.564
Üye Sayısı

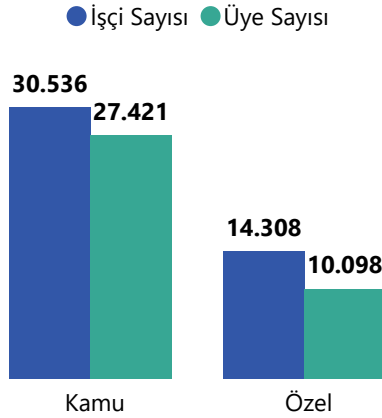
Sektöre Göre İmzalanan Tis Sayısı, Kasım 2023

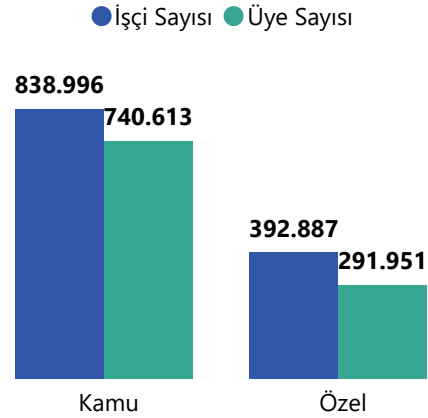
Sektöre Göre İmzalanan Tis Sayısı, 2023

Sektöre Göre İşçi Sayısı ve Üye Sayısı, Kasım 2023

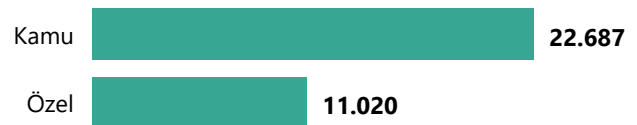
Sektöre Göre İşçi Sayısı ve Üye Sayısı, 2023

Sektöre Göre İşyeri Sayısı, Kasım 2023

Sektöre Göre İşyeri Sayısı, 2023

TİS SÜREÇLERİ-III

YÜRÜRLÜKTE OLAN TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ

6.099

Yürürlükte Olan Tis Sayısı

2.483.250

Tis Kapsamındaki İşçi Sayısı

%15,13

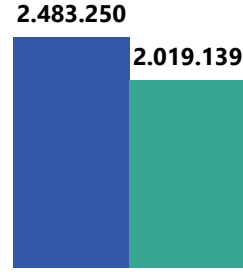
Kapsam Oranı

Sektöre Göre Yürürlükte Olan Tis Sayısı

Aktif Toplu İş Sözleşmesi

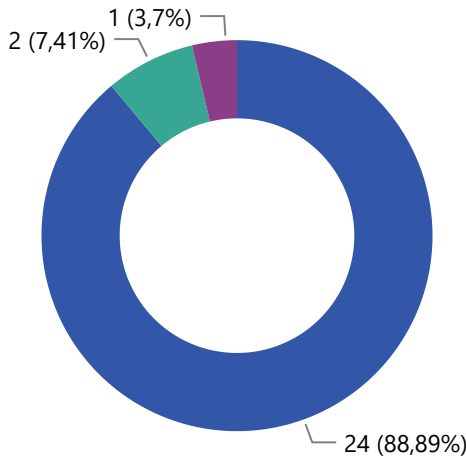
● Tis Kapsamındaki İşçi Sayısı ● Üye Sayısı

RESMİ ARABULUCULUK

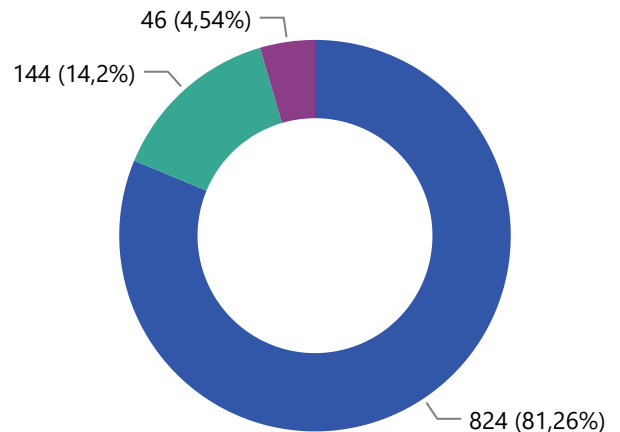
Arabuluculuk Sonucu Sayısı, Kasım 2023

● Uyuşmazlıkla ● Anlaşma Sağlandı ● Kendi Aralarında

Arabuluculuk Sonucu Sayısı, 2023

● Uyuşmazlıkla ● Anlaşma Sağlandı ● Kendi Aralarında

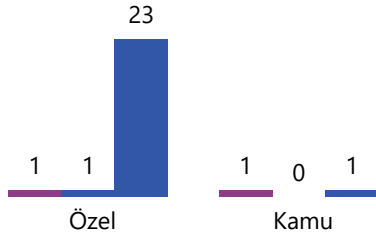

TİS SÜREÇLERİ-IV

RESMİ ARABULUCULUK

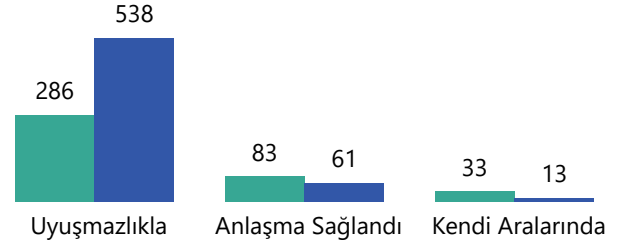
Sektöre Göre Arabuluculuk Sonucu Sayısı, Kasım 2023

● Anlaşma Sağlandı ● Kendi Aralarında ● Uyuşmazlıkla

Sektöre Göre Arabuluculuk Sonucu Sayısı, 2023

● Kamu ● Özel

GREV

Kasım, 2023

0

Grev Sayısı

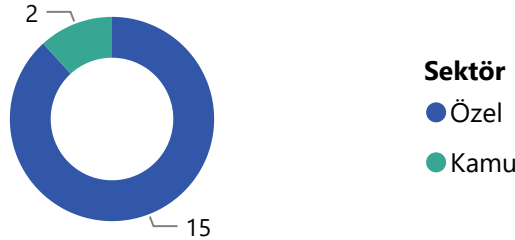

2023

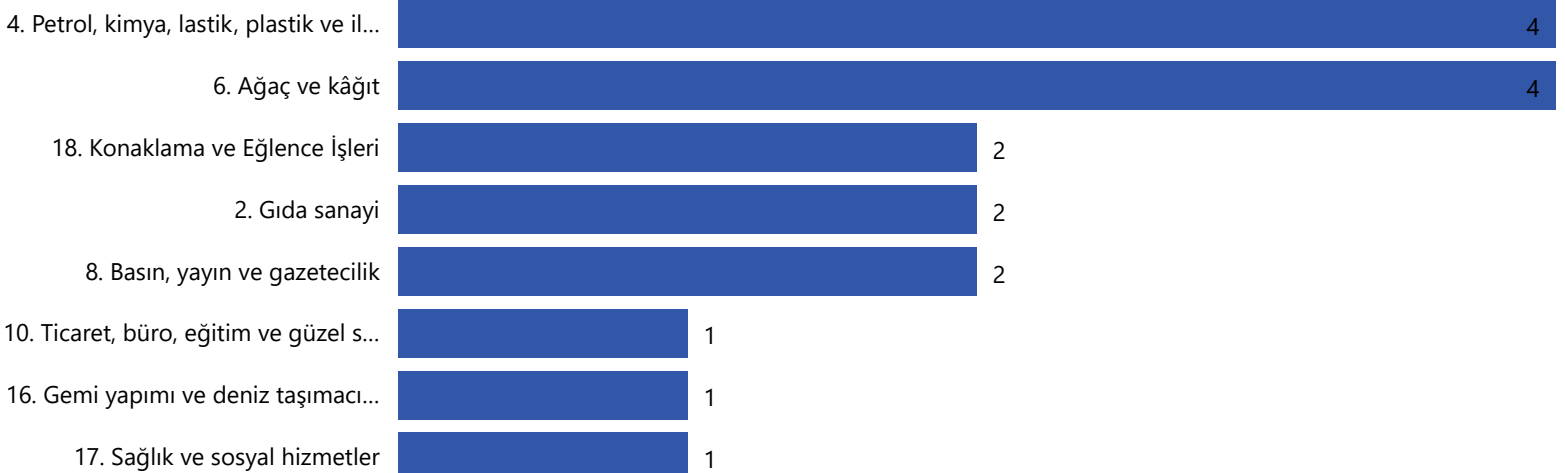
17

Grev Sayısı

Sektöre Göre Grev Sayısı, 2023

İşkollarına Göre Devam Eden Grev Sayısı*, 2023

*Geçmişte başlamış ve bitiş tarihi Bakanlık kayıtlarına ulaşmayan grevleri içermektedir.

KAYNAK: ÇSGB, En güncel idari kayıtlar 2023 yılı Kasım ayına aittir.

TİS SÜREÇLERİ-V

YÜKSEK HAKEM KURULU (YHK) TARAFINDAN KARARA BAĞLANAN TİS SAYISI

Kasım, 2023

26

YHK Tarafından Karara Bağlanan Tis Sayısı

1.337

İşçi Sayısı

42

İşyeri Sayısı

2023

415

YHK Tarafından Karara Bağlanan Tis Sayısı

34.214

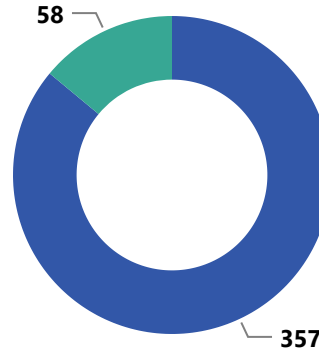
İşçi Sayısı

895

İşyeri Sayısı

Sektöre Göre YHK Tarafından Karara Bağlanan Tis Sayısı, 2023

Sektör

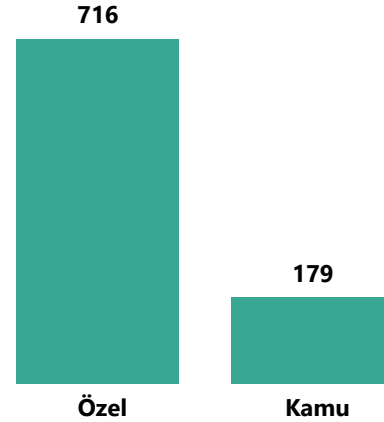
● Özel

● Kamu

Sektöre Göre İşçi Sayısı, 2023

Sektöre Göre İşyeri Sayısı, 2023

KAYNAK ve AÇIKLAMALAR

- **Temel İşgücü İstatistikleri**, TÜİK, İşgücü İstatistikleri Ekim 2023 (Aralık 2023 de yayınlanan mevsim etkisinden arındırılmış güncel verileri içermektedir.)
- **Sendikal İstatistikler**, ÇSGB İdari Kayıtları, İşçi Sayıları ve Sendikaların Üye Sayıları Hakkında Tebliğ (Temmuz 2023),
Kamu Görevlileri Sendika Üye Sayıları Hakkında Tebliğ (Temmuz 2023)
(İdari kayıtlara ilişkin istatistikler 01-30 Kasım 2023 tarihleri kapsamındaki verileri içermektedir.)
- **Çalışma Hayatı İstatistikleri**, ÇSGB, Asgari Ücret İstatistikleri
TÜİK, Parasal Değerleri Güncelleme Aracı (Asgari ücretin bugünkü değeri hesaplanırken 2002 Aralık-2023 Ağustos dönemi değerleri kullanılmıştır.
SGK, 4/a Kapsamında İşyeri ve Zorunlu Sigortalı İstatistikleri (Eylül 2023 tarihine ait verileri içermektedir.)
- **Sosyal Güvenlik Kapsamı**, SGK, Sosyal Güvenlik Kapsamı İstatistikleri (Eylül 2023)
- **İŞKUR Temel Göstergeleri**, Kasım 2023 Aylık İstatistik Bülteni
- **TÜİK Parasal Değerleri Güncelleme Aracı**, https://biruni.tuik.gov.tr/medas/donusum_hesap.zul

İşgücüne İlişkin Tamamlayıcı ve Temel Göstergeler:

- **İstihdam:** Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.
- **İstihdam Oranı:** İstihdamın, kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus içindeki oranıdır.
- **İşsiz:** Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde aktif iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm kişiler işsiz nüfusa dahildir.
- **İşsizlik Oranı:** İşsiz nüfusun işgücü içindeki oranıdır.
- **İşgücü:** İşgücü, ilgili referans dönemde ekonomik mal ve hizmetlerin üretimi için emek arzında bulunan veya bulunmak isteyen çalışma çağındaki nüfusu kapsar. İşgücü, istihdamda olanlar ile işsizlerin toplamını ifade etmektedir.
- **Genç İşgücü:** İlgili referans dönemde ekonomik mal ve hizmetlerin üretimi için emek arzında bulunan veya bulunmak isteyen 15-24 yaş aralığındaki çalışma çağındaki nüfusu kapsar.
- **İşgücüne katılma oranı:** İşgücünün kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus içindeki oranıdır.
- **Ücretli çalışan sayısı:** SGK Aylık Prim ve Hizmet Bildirgesi ve GİB Muhtasar Beyanname kayıtlarında bulunan ücretli çalışanlar ile Finans ve Sigorta Faaliyetleri kısmı için BDDK kayıtlarında bulunan ücretli çalışanlar dikkate alınmaktadır. Çırac ve stajyerler ile fiili çalışan iş sahibi, ortaklar ve ücretsiz aile işçileri kapsamamaktadır.
- **Zamana Bağlı Eksik İstihdam:** Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer işinde/işlerinde fiili olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu takdirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.
- **Potansiyel işgücü:** Referans haftasında ne istihdamda ne de işsiz olan çalışma çağındaki kişilerden; iş arayan fakat kısa süre içerisinde işbaşı yapabilecek durumda olmayanlarla, iş aramadığı halde çalışma isteği olan ve kısa süre içerisinde işbaşı yapabilecek durumda olan kişilerdir.
- **Atıl İşgücü Oranı:** Zamana bağlı eksik istihdam, işsizler ve potansiyel işgücünün toplamının işgücü ve potansiyel işgücünün toplamına oranıdır.
- **Zamana Bağlı Eksik İstihdam ve İşsizlerin Bütünleşik Oranı:** Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin toplamının işgücüne oranıdır.
- **İşsiz ve Potansiyel İşgücünün Bütünleşik Oranı :** İşsiz ve potansiyel işgücünün toplamının işgücü ve potansiyel işgücünün toplamına oranıdır.

İŞKUR Temel Göstergeler:

- **Kayıtlı İşsiz:** Kuruma kayıtlı iş arayanlardan herhangi bir işte çalışmayanları ifade eder.
- **Bireysel Görüşme:** İş ve meslek danışmanının iş arayanlarla ve meslek seçme aşamasında olanlarla yaptığı görüşmedir.
- **İşe Yerleştirme:** İş arayanların Kurumca ilan edilen işgücü taleplerine uygun bulunarak istihdam edilmeleridir.
- **Açık İş:** İşveren tarafından talep edilen toplam işçi sayısını ifade eder.

SGK Temel Göstergeler:

- **İş yeri:** Sigortalı sayılanların maddî olan ve olmayan unsurlar ile birlikte işlerini yaptıkları yerlerdir.
- **Aktif Sigortalı:** Kısa ve/veya uzun vadeli sigorta kolları bakımından adına prim ödenmesi gereken veya kendi adına prim ödemesi gereken kişiyi ifade etmektedir.
- **Pasif Sigortalı (Gelir ve Aylık Alanlar):** Uzun ve kısa vadeli sigorta kolları bakımından kendisine veya hak sahiplerine aylık ve/veya gelir bağlananları ifade etmektedir.
- **Özel Sandıklar:**506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki bankalar, sigorta ve reasürans şirketleri, ticaret odaları, sanayi odaları, borsalar veya bunların teşkil ettikleri birlikler personeli için kurulmuş bulunan sandıkların iştirakçileri ile aylık veya gelir bağlanmış olanlar ile bunların hak sahiplerini ifade eder. Devir tarihi itibarıyla sandık iştirakçileri 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (a) bendi kapsamında sigortalı sayılırlar.
- **Bağumlular:** Bakmakla yükümlü tutulanları ifade etmektedir.
- **Aktif/Pasif Oranı:** Sisteme prim ödeyen aktif sigortalıların sayısı ile sistemden gelir ve aylık alan pasif sigortalıların (dosya) sayısı arasındaki orandır.
- **4/a kapsamındaki Zorunlu Sigortalı:** Stajyer, kursiyer, çırak, yurtdışı topluluk ve diğer sigortalılar hariç uzun vade sigorta kolları kapsamındaki bildirimleri ifade etmektedir.

Asgari Ücret:

- **Asgari Ücretin Nominal Artış Oranı:** Asgari ücretin baz alınan yıldan (2002) itibaren sayısal olarak artış oranıdır.
- **Asgari Ücretin Reel Artış Oranı:** Asgari ücretin nominal artış oranının enflasyondan arındırılmış halidir.